

Statens Vegvesen
Region sør
Postboks 723 Stoa
4808 Arendal

Kristiansand, 10. januar 2020

Dette brevet sendes på vegne av:

Agder botaniske forening, DNT Sør, Lister Friluftsråd, Naturvernforbundet i Agder, Norges jeger- og fiskerforbund Aust-Agder, Norges jeger- og fiskerforbund Vest-Agder, Norsk zoologisk forening Sørlandsavdelingen.

Høring av forslag til kommunedelplan for ny E39 Lyngdal vest - Ålgård

Innspill fra FNF Agder

Vi viser til brev mottatt per e-post 10. oktober 2019 om forslag til kommunedelplan for ny E39 fra Lyngdal vest til Ålgård som er sendt ut på høring med frist 10. januar 2020. Basert på høringsdokumentet «Statlig kommunedelplan med konsekvensutredning» anbefaler Statens Vegvesen korridor A1 i Agder (Lyngdal vest – Lølandsvatnet – Tronåsen) med tilførselsvei fra Lølandsvatnet til Flikka. Vegstrekingen berører Lyngdal, Kvinesdal og Flekkefjord kommuner. Vi takker for muligheten for å komme med innspill.

Innspill til planområdet i Agder foreslått av Statens Vegvesen

Det er to alternative korridorer i Agder, som begge berører Lyngdal, Kvinesdal, og Flekkefjord kommuner (se fig. 1 hentet fra høringsdokumentet). FNF Agder er generelt for at nye veitraseer legges nærmest mulig eksisterende veganlegg for å begrense mengden nye inngrep. Vegutbyggingen i de to alternativene i høringsdokumentet vil føre til store inngrep og negative konsekvenser for naturmangfold og friluftsliv i begge korridorer. Korridor A2 kommer best ut av konsekvensutredningen når i fagrapport «Naturmangfold» og «Nærmiljø og friluftsliv», men på grunn av utredning om kostnader er det samlet gitt en anbefaling om korridor A1. Konsekvensutredningen viser altså at konsekvenser for natur og friluftsliv er størst der hvor anbefalt korridor er planlagt. Vi ber om at det legges stor vekt på ikke-prissatte konsekvenser som naturmangfold og friluftsliv ved valg av

Figur 1: Oversikt over korridorer A1 og A2 i Agder.

veialternativ, og at man strekker seg langt i å tilpasse seg terreng og legge til rette løsninger som kan virke avbøtende på konsekvensene for naturmangfold og friluftsliv. Vi henviser til forholdene som er beskrevet og konsekvensvurderingene i rapporten, og håper dette legges til grunn i det videre arbeidet.

Arealendringer den største trusselen mot det biologiske mangfoldet, og dermed også den viktigste årsaken til at arter kommer på Norsk rødliste for arter. 90 % av de truede artene antas å være negativt påvirket av arealendringer, og disse må tas hensyn til. Sørvest for Lølandsheia i Flekkefjord kommune ligger det et INON-område som ser ut til å bli direkte berørt av korridor A1. Sammenhengende og inngrepsfrie naturområder er svært verdifulle, og det må tilstrebes unngå slike områder ved utbygging.

Forslag til planområde berører flere vannforekomster som vil bli påvirket både gjennom de fysiske inngrepene ved veiutbygging, men også gjennom at den kjemiske vannkvaliteten og dermed også miljøtilstanden forringes. De fleste vannforekomstene i planområdet har i dag kun en moderat miljøtilstand, og veiutbygging vil kunne redusere miljøtilstanden ytterligere, og gjøre det enda vanskeligere å nå vannforvaltningsmålet om god miljøtilstand i vannforekomstene. Planlagt vei krysser blant annet Fedafjorden og Fedavassdraget hvor man har sjøaure, samt Sira fra Sirdalsvatn til Lundevatnet. Fedavassdraget er også registrert i Naturbase som et viktig bekkedrag. Kryssingen av vassdrag må bli gjort slik at det blir minst mulig naturinngrep og at elvene ikke blir tilført forurensning fra veien.

Vi viser til fagrapport «Naturmangfold» hvor det står at kunnskapsgrunnlaget for viktige viltområder og vilttrekk er mangelfullt, av eldre årgang og med vekslende kvalitet. I planbeskrivelsen står det at detaljforklaringer rundt faunapassasjer tas i detaljreguleringsfasen. Vi mener at kunnskapsinnhenting på dette må inn til konsekvensutredningen. Nettopp i denne delen av fylket er det store trekk av hjortevilt og da må disse kartlegges slik at naturlig terreng – koller med bestående vegetasjon blir krysningspunkter i seg selv for vilt. Det betyr at der vilt har svært viktige trekkveier må veien bygges som tunnel, og det må legges inn tilstrekkelig med viltoverganger og viltgjerder. Men altså først må man få inn kunnskapsinnhenting på faunapassasjer. Vi oppfordrer at det videre i prosessen legges opp til aktiv medvirkning fra lokale interesseorganisasjoner underveis i planprosessen, spesielt i forhold til alternativer til veikorridorer.

Det er viktig at den nye E39 bygges med passeringspunkter der turløyper og veier som er viktige for lokalsamfunnet krysser ny vei. Det er store utmarksområder med viktige friluftsområder i regionen. Enkelte områder er tilrettelagt for fotturer, toppturer og andre aktiviteter. I Naturbase ser det ut til at Høylandsfoss med omegn i Kvinesdal kommune, et turområde med stier og badeplass, blir berørt av korridor A1. Vest for Fedafjorden hvor veien går i tunnel og ut i dagen ligger det et løypenett med stier, se www.ut.no for løypenettet til Turistforeningen. Det er også lagt inn turforslag og stier ved Sira, Gråhei, samt vestover langs den vestlandske hovedveg som berøres direkte av ny veikorridor. På Lister Friluftsråd sine nettsider finner man også oversikt over turområder og turforslag, se <https://listerfriluft.no/friluftaktiviteter/friluftsliv-i-lister/>. Vi viser også til Vest-Agder fylkeskommune sin kartoversikt over regionale viktige friluftslivsområder (<https://www.vaf.no/media/5280639/Temakart-%E2%80%93-Viktige-og-svært-viktige-regionale-friluftsomraader-i-Vest-Agder.pdf>). FNF Agder ber om at det vurderes om ytterligere av vegstrekningen for korridor A1 kan legges i tunell for å opprettholde friluftsområder og

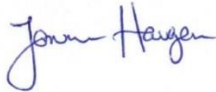
landskapsbildet i det hovedsakelig relativt uberørte området over ved Lølandsvatnet, samt for å redusere barriereeffekten av veien, og for å forhindre fragmentering av leveområder. Dette vil virke avbøtende på konsekvensene for naturmangfold og friluftsliv. Se figur 2 nederst i vårt innspill for kart med påtegning av verneområder, kartlagte friluftsområder og INON for strekningen.

Konklusjon

Det er foreslått at ny vei skal komme i et nytt område i forhold til dagens E39, derfor vil utbyggingen føre til store inngrep og negative konsekvenser for naturmangfold og friluftsliv i planområdet. Konsekvensutredningen viser at konsekvenser for natur og friluftsliv er størst der hvor anbefalt korridor er planlagt. Ved en så stor utbygging blir den samlede belastningen på naturmangfold og friluftsliv stor. Nye E39 skal i tillegg ha en vegstandard som fører til barriereeffekt og fragmentering. Tapet er ikke bare den naturen som forsvinner i veganlegget, men også forringelsen i de tiliggende natur- og rekreasjonsområder. Derfor ber vi om at det legges stor vekt på ikke-prissatte konsekvenser som naturmangfold og friluftsliv ved valg av veialternativ, og at man strekker seg langt i å tilpasse seg terreng og legge til rette løsninger som kan virke avbøtende på konsekvensene for naturmangfold og friluftsliv. Det er viktig at den nye E39 bygges med passeringspunkter der turløyper og veier som er viktige for lokalsamfunnet krysser ny vei. Viltpassasjer må legges der naturlige vilttrekk er for å minske konsekvensene for dyrelivet. Her er det nødvendig med kunnskapsinnhenting. Vi ber om en grundig utredelse og mulighet for medvirkning fra frivillige interesseorganisasjoner i det videre arbeidet.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Agder

Jorunn Haugen
Fylkeskoordinator
FNF Agder

Forum for Natur og Friluftsliv Agder er et samarbeidsnettverk mellom 11 natur- og friluftorganisasjoner i Agder: 4H Norge - Region Agder, Agder botaniske forening, Aust-Agder Turistforening, DNT Sør, Lister Friluftsråd, Naturvernforbundet i Agder, Norges jeger- og fiskerforbund Aust-Agder, Norges jeger- og fiskerforbund Vest-Agder, Norsk zoologisk forening Sørlandsavdelingen, Skogselskapet i Agder, Sørlandets krets av Norsk speiderforbund.

Kopi til:

Agder fylkeskommune
Fylkesmannen i Agder
Lyngdal kommune
Kvinesdal kommune
Flekkefjord kommune

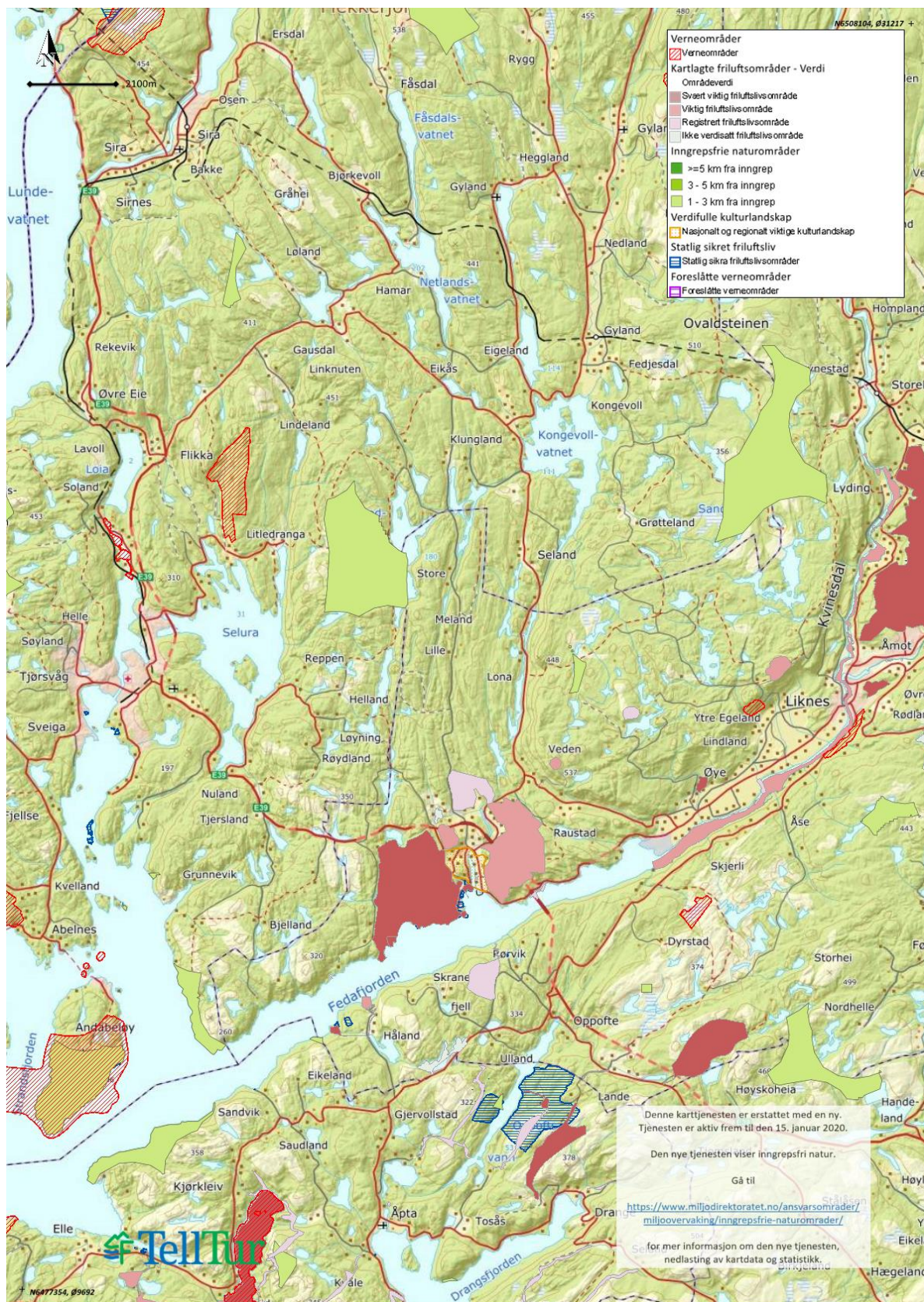
FORUM FOR
NATUR OG FRILUFTSLIV
AGDER

Postboks 101 4662 Kristiansand S

www.fnf-nett.no/agder

Org. nr.: 914046831

Figur 2: Kart med påtegning av verneområder, kartlagte friluftsområder og INON for strekningen.

FORUM FOR
NATUR OG FRILUFTSLIV
AGDER

Postboks 101 4662 Kristiansand S
www.fnf-nett.no/agder
Org. nr.: 914046831